

גזים רעילים

מרץ 2023

תמונה מס' 1 כלור משתחרר מהמכל שנפל

מקור: <https://www.voanews.com/a/jordan-negligence-responsible-for-aqaba-chlorine-tank-explosion-/6644453.html>

מה קרה ?

ב 27 ביוני 2022 איזוטנק במשקל 25 טון הועמס בעזרת מנוף לאנייה בנמל עקבה בירדן . ככל ההרמה כשל , המכל נפל על סיפון האנייה והתבקע . ענן גדול של גז כלור רעיל בצבע צהוב התפשט במהרה באזור . כתוצאה מהאירוע נהרגו 13 בני אדם , 300 אושפזו , והאזור פונה .

גורמים רשמיים מסרו שמשקל המכל היה פי 3 מהעומס המותר על הכבל , האמצעים הנדרשים בעת טיפול במטען מסוכן לא ננקטו ולא היו במקום . בעת האירוע ללא היה אדם מוסמך על הסיפון שיבדוק את ציוד וכבלי ההרמה .

מומחים העריכו שהאירוע היה יכול להיות חמור פי כמה היות ודקות לפני כן עזבו עשרות עובדים את האזור בתום משמרת ולמרבה המזל הרוח נשאה את עננת הגז לא לכונם ולא לאזור מאוכלס .

אמצעי זהירות מחמירים חייבים להינקט בעת טיפול ושינוע חומרים מסוכנים . יש להתכונן לתרחישי דליפה לכל מצבי הצבירה (גז , נוזל , מוצק) .

במקרה זה היו עובדים רבים מיותרים בקרבת החומר המסוכן

הידעת ?

- כשגז רעיל בא במגע עם גוף האדם נוצר אפקט רעילות גם בריכוז נמוך יחסית
- גזים רעילים מסווגים לקבוצות פוגעים בעור ודרכי נשימה כמו כלור ואמוניה , חונקים כמו חנקן ופחמן דו חמצני , מרדמים כמו תחמוצת חנקן , ורעילים מיוחדים כמו מימן גופרי
- דם העובר בריאות מגיע מהר לכל אברי הגוף לכן נשימת גז רעיל יכולה להיות קטלנית ומהירה . גזים רעילים יכולים לחדור לגוף האדם גם דרך העור ורקמות ריריות (עיניים , פה)
- הסיכון בגזים רעילים גבוה היות ולרוב הם מאוחסנים ומשונעים במכלים בלחץ גבוה . כאשר הגז משתחרר מהמכל הוא מתפזר בסביבה מהר . חלק מהגזים הרעילים כמו מימן גופרי ופחמן חד חמצני הם חסרי צבע ולא ניתן לראותם . אחרים הם חסרי ריח .
- הרמה ושינוע חומרים מסוכנים הינה פעולה מסוכנת . יש מדינות וחברות שבהם נדרש נהל מיוחד להרמה ושינוע חומרים מסוכנים . חלק עיקרי בנהלים אלו יתואר וידון בזרקור בקרוב

מה ביכולתך לעשות ?

- הכנות לטיפול ושינוע גזים מסוכנים תמיד יכללו תכנית חרום למקרה שהגז השתחרר :
  - ✓ תמיד היה מודע והכר את החומרים אותם הינך משנע ובהם אתה מטפל , הכר את הציוד , האנשים והסביבה
  - ✓ קרא והכר את שלטי ותוויות הבטיחות של החומר שעל מכל הגזים המסוכנים
  - ✓ שמור מרחק בטוח בעת פעולות הנפה , הזהר והרחק עובדים לא נחוצים ועובדים שאינם שומרים מרחק בטוח
  - ✓ הכר ותרגל את הפעולות במקרה אירוע דליפה , לאן להתפנות ואילו פעולות לבצע
  - ✓ במקרה אירוע חומרים מסוכנים התרחק מהמקום בניצב לרוח למקום מוגן . אל תעסוק בטיפול באירוע חומרים מסוכנים אלא אם אתה מוכשר , מוסמך ומתורגל ומצוייד בציוד הדרוש לטיפול באירוע ומטפל באירוע על פי נהל
  - ✓ וודא שציוד חרום , ציוד מיגון אישי ומכשירי נשימה מתאימים לחומר המסוכן . השתמש בגלאי גז מתאימים לחומר המסוכן .

חשיפה לגז מסוכן יכולה להיות קטלנית . נקוט באמצעי הגנה מתאימים